

НОВИНИ НАТО

Видається Відділом інформації та преси НАТО в Брюсселі / Літо 2001 року /

СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ УКРАЇНОЮ ТА НАТО У ГАЛУЗІ ОБОРОННОЇ РЕФОРМИ

Починаючи з 1991 року перед Україною постало непросте завдання реформування старих національних структур та створення нових таких, які належить мати незалежній демократичній державі. Зрозуміло, що збройні сили не можуть уникнути процесу реструктуризації та реформування і рано чи пізно він має розпочатися. Україна висловила рішучість адаптувати свої збройні сили до нових завдань та місій, зокрема виконання миротворчих операцій, а також запровадити оборонну реформу. Зі свого боку країни члени НАТО готові допомогти Україні у її зусиллях. У рамках Особливого партнерства між Україною та НАТО була створена Спільна робоча група з питань оборонної реформи, яка слугує першорядним центром співробітництва між Україною та НАТО у цій галузі. Це унікальна робоча група, а її Робоча програма ухвалюється міністрами оборони країн членів НАТО та України і охоплює широке коло заходів практичного співробітництва у галузі безпеки та оборони.

Україна успадкувала значну частину збройних сил колишнього Радянського Союзу, структура яких була пристосована для того, щоб відповідати загрозам часів холодної війни. Найгірше те, що протягом останнього десятиліття брак коштів та внаслідок цього недостатнє фінансування призвели до старіння техніки та серйозного дефіциту у багатьох галузях. Таким чином, згідно з бюджетними прогнозами загальну чисельність збройних сил не можна утримувати на сучасному рівні, якщо, як передбачається українськими оборонними планами, військовий потенціал має бути суттєво вдосконалений. Оскільки видатки на оборону та інші пріоритетні галузі, такі як, наприклад, освіта, охорона здоров'я або соціальний захист мають бути збалансовані, значне збільшення оборонного бюджету видається нереалістичним. Натомість, слід більш розумно витратити кошти, які виділені на ці потреби.

Не лише Україні доводиться стикатися з подібними проблемами. Відколи завершилася холодна війна більшість країн членів Альянсу також переглянули стан справ у оборонній галузі та суттєво скоротили свої збройні сили, щоб привести їх у відповідність з новими завданнями та викликами, як, наприклад, участь у багатонаціональних миротворчих операціях. Це тривалий процес, через який мають пройти усі країни. Завдяки тому, що Спільна робоча група з питань оборонної реформи створює рамки для ефективного обміну досвідом у цій галузі, напрями співробітництва та дискусій між експертами охоплюють різнобічні питання, починаючи від професіоналізації армії

та запровадження сержантського корпусу до скорочення збройних сил та закриття військових баз. З минулої осені обсяги діяльності Спільної робочої групи з питань оборонної реформи збільшилися.

Найвагомішою ініціативою стало застосування випробуваного інструменту Процесу планування та огляду сил у рамках ПЗМ з метою сприяння подальшому втіленню основних аспектів Державної програми реформування та розвитку збройних сил на період до 2005 року. У рамках цього процесу вироблятимуться реалістичні та досяжні цілі планування, що ґрунтуються на пріоритетах та потребах України, а також на регулярній основі здійснюватиметься аналіз їх виконання. Нині завершився перший етап розробки основних критеріїв оцінки. Аналіз не лише враховує поточний стан збройних сил, планування та межі фінансування, він також визначає дефіцити, на основі чого розробляються рекомендації стосовно подальших дій. Наступний крок, який має бути завершений до кінця цього року, полягає у практичному втіленні цілей, окреслених у аналізі, під назвою Цілі національної оборонної реформи. Просування оборонної реформи непростий процес, який потребує твердої політичної волі та ефективного керівництва. Я переконаний, що Процес планування та огляду сил у рамках ПЗМ допоможе українським офіційним особам усіх рівнів систематично контролювати процес запровадження оборонної реформи, щоб у разі необхідності коригувати планування. Це також допоможе НАТО поглибити свої відносини з Україною та краще пристосувати двосторонню та багатосторонню співпрацю до потреб України. Я цілковито підтримую це спільне намагання та разом зі співробітниками Міжнародного секретаріату та Міжнародного військового штабу штаб-квартири НАТО, а також Офісу Зв'язку НАТО у Києві з нетерпінням чекатиму на продовження нашої співпраці у цій галузі.

Д-р Едгар Баклі

Засідання на рівні міністрів

травень - червень 2001 року

30 травня ц.р. у Будапешті на рівні міністрів закордонних справ та 7 червня ц.р. у штаб-квартирі НАТО в Брюсселі на рівні міністрів оборони відбулися засідання Комісії Україна НАТО органу, започаткованого відповідно до Хартії про Особливе партнерство між Україною та НАТО.

Міністри закордонних справ особливо привітали ухвалення у січні 2001 року Державної програми співробітництва України з НАТО на період 2001 - 2004 рр., у якій міститься чимало нових перспективних проєктів і яка має на меті цілковите втілення положень Хартії. Вони також привітали заяву Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха щодо наміру його уряду продовжувати втілювати економічні та демократичні реформи. Міністри також наголосили, наскільки важливо якомога скоріше розпочати виконання пілотного проєкту України НАТО із запобігання повеням за участю Молдови, Румунії та Словаччини.

Міністри оборони схвалили звіт про стан виконання заходів у рамках Спільної робочої

Генеральний секретар НАТО лорд Робертсон та Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко під час травневих засідань на рівні міністрів

групи з питань оборонної реформи та обговорили широке коло заходів, включаючи низку дискусій за круглим столом з питань безпеки та оборони у Верховній Раді України. Члени Комісії відзначили, що країни члени НАТО вивчають можливість сприяти подальшому запровадженню оборонної реформи в Україні. Зокрема, було вирішено надіслати старших офіцерів до Міністерства оборони України, щоб допомогти українській стороні у таких галузях, як планування сил. У такому ж дусі уряд Канади запропонував призначити викладача на нещодавно відкритий факультет багатонаціональних операцій при Національній академії оборони України.

Перепідготовка українських офіцерів у відставці

Церемонія підписання Угоди про співробітництво між Україною та НАТО щодо перепідготовки військовослужбовців у відставці

У лютому 2001 року Україна та НАТО підписали Угоду на поточний рік щодо перепідготовки українських військовослужбовців, звільнених у запас або відставку.

У рамках цієї угоди, яка є вже другою такого типу, виділяються кошти на організацію мовних курсів та

здійснення перепідготовки військовослужбовців, звільнених у запас або відставку з метою поліпшення перспектив їх працевлаштування у складних умовах ринку праці в Україні.

Відколи у жовтні 1999 року була підписана перша угода до 140 українських військових змогли пройти навчання на фінансованих НАТО мовних курсах (англійської, французької та німецької мов) у шістьох містах України: Києві, Рівному, Одесі, Севастополі, Узині та Львові. Цього року курси будуть зосереджені на набутті мовних навичок та професійній перепідготовці у таких галузях, як менеджмент та комп'ютерні технології. Курси, що проводилися у рамках першої програми, також будуть адаптовані до цивільних спеціальностей відставних військових та включатимуть такі ініціатив, як вивчення лексики цивільного мореплавства для колишніх офіцерів ВМС.

Ця нова угода є частиною Робочого плану Комісії Україна НАТО на 2001 рік у галузі економічного співробітництва, яка включає, з-поміж іншого, такі заходи, як консультації з питань економічної безпеки, закриття військових баз, планування оборонних бюджетів тощо.

Десята річниця партнерства

У період з 21 до 28 квітня ц.р. відбувся перший з низки заходів на ознаменування десятої річниці заснування Ради північноатлантичного співробітництва (згодом перейменованої на Раду євро-атлантичного партнерства), яка заклала підвалини партнерства між НАТО та країнами Східної та Центральної Європи. Постійні представники Чеської Республіки, Румунії, Словаччини та Словенії відвідали Сполучені Штати Америки з метою роз'яснення різним групам населення відносин між Альянсом та країнами партнерами, починаючи з 1991 року, та планів на майбутнє.

Протягом тижня посли зустрічалися з членами Комітету Сенату у закордонних справах та взяли участь у кількох дискусіях в університетах та виступили з публічними промовами у різних містах Сполучених Штатів Америки.

Робоча група Україна - НАТО з питань науки та технологій. Перший візит в Україну нового Помічника Генерального секретаря НАТО

У період з 23 до 25 квітня ц.р. Київ відвідав нещодавно призначений Помічник Генерального секретаря НАТО з питань науки та довілля пан Жан Фурне. Пан Фурне прибув до Києва, щоб взяти участь у другому засіданні Робочої групи України НАТО з питань науки та технологій, на якій він співголоував разом з першим Заступником міністра науки та освіти паном Ярославом Яцківим. У ході візиту наголошувалося на значущості наукових спільнот, які утворюються завдяки спільним заходам у рамках Наукової програми, для досягнення тривалого миру та стабільності.

Пан Фурне також зустрівся із заступником Міністра закордонних справ України паном Харченком. Під час зустрічі вони обмінялися думками щодо практичних аспектів діяльності Наукового комітету НАТО, а також щодо проектів у рамках Комітету з проблем сучасного суспільства. Пан Фурне поінформував заступника міністра стосовно розширення участі українських науковців у Науковій програмі НАТО та зазначив, що обсяги участі України у Науковій програмі НАТО у 2000 році можна порівняти з обсягами участі Великої Британії країни з приблизно такою ж кількістю населення. У 2000 році українським науковцям було вручено 56 грантів для

проведення спільних досліджень, а науковцям Великої Британії 55.

Під час візиту висвітлювалася також підтримка проектів із досліджень та розробок, яка надається у рамках підпрограми "Наука заради миру". Нині в Україні розробляються 10 проектів у рамках "Науки заради миру", які мають потенціал комерційного застосування та пов'язані з питаннями промисловості та довілля. **"Термостійкі нанокристалічні композитні матеріали: матеріали нового тисячоліття** один із прикладів проектів у рамках "Науки заради миру". Дослідження під керівництвом професора Скорохода з Інституту проблем матеріалознавства Академії Наук України проводиться українськими науковцями спільно з колегами з Канади, Росії та Білорусі.

Гранти у рамках Наукової програми НАТО надаються діючим науковцям у країнах учасницях програми після подання ними відповідної заявки. Інформація та апікаційні форми містяться на веб-сторінці Наукової програми за адресою: <http://www.nato.int/science>

Підготовка українських військових до участі у миротворчих операціях

З метою підготовки особового складу Збройних сил України для участі у багатонаціональних операціях з підтримки миру за ініціативою Міністра оборони України Олександра Кузьмука та Генерального секретаря НАТО лорда Робертсона при Національній Академії оборони України були відкриті курси офіцерів багатонаціональних штабів.

З серпня 2000 року були проведені два курси для офіцерів, яких має бути призначено для участі в операціях з підтримки миру. У лютому 2001 року група експертів НАТО виступила з низкою лекцій, присвячених структурі та новим місіям НАТО. Завдяки участі у курсах представників інших міжнародних організацій, таких як ООН, ОБСЄ, ЄС та Комітет Червоного Хреста, вдалося охопити значно ширше коло питань.

Нині керівництво Національної Академії Оборони готує пропозиції щодо проведення подібних курсів у майбутньому.

З метою подальшого розвитку даної ініціативи планується відкрити при Національній Академії оборони України навчальний центр, у якому проводитимуться спеціалізовані мовні курси (за сприяння Британської ради) та буде організовано початкову підготовку до участі у багатонаціональних операціях. Після завершення навчання у центрі найкращі слухачі відбиратимуться для продовження навчання за кордоном.

Календар подій

1 червня 2001 року - Семінар з питань планування на випадок надзвичайних ситуацій цивільного характеру у рамках РЄАП, м. Київ

6 червня 2001 року - Інтерактивний семінар Інституту трансформації суспільства за сприяння Центру інформації та документації НАТО в Україні: "Чи готова Україна увійти у відкриті двері НАТО?", м. Київ

7 - 8 червня 2001 року - Засідання на рівні міністрів оборони України НАТО та у рамках РЄАП, м. Брюссель

12 червня 2001 року - Інтерактивний семінар Інституту трансформації суспільства за сприяння Центру інформації та документації НАТО в Україні: "НАТО та регіональна безпека: оновлена стратегічна концепція для нової доби", м. Херсон

13 червня 2001 року - Останній з чотирьох семінарів у Верховній Раді України з питань безпеки та оборони, м. Київ

16 - 30 червня 2001 року - Навчання у дусі ПЗМ "Козацький Експрес" за участю Великої Британії та України

21 - 22 червня 2001 року - Візит регіональних українських журналістів до штаб-квартири НАТО та штабу ВГК ОЗС НАТО у Європі

21 червня 2001 року - Церемонія випуску старших штабних офіцерів у Національній Академії Оборони

4 - 5 липня 2001 року - Візит в Україну Генерального секретаря НАТО лорда Робертсона

4 - 6 липня 2001 року - Семінар Верховного командування ОЗС НАТО на Атлантиці: "Світ у XXI столітті: Співпраця, Партнерство, Діалог"

12 липня 2001 року - Семінар громадської організації "Демократична Дія" за сприяння Центру інформації та документації НАТО в Україні: "Нові аспекти національної безпеки для країн членів ГУУАМ у новому столітті", м. Миколаїв

12 - 23 липня 2001 року - Навчання у дусі ПЗМ "Сі Бриз", м. Одеса

13 - 14 липня 2001 року - Візит випускників Дипломатичної Академії України до штаб-квартири НАТО та штабу ВГК ОЗС НАТО у Європі

15 - 30 липня 2001 року - Навчання у дусі ПЗМ "Щит миру", Яворів

25 - 28 липня 2001 року - Семінар Ланкастерського університету з питань оборонної реформи та воєнної доктрини

Липень 2001 року - Ротація трьох українських миротворчих контингентів у Лівані, Сьєра-Леоне та Косовому (близько 1000 військовослужбовців)

3 - 22 вересня 2001 року - Підготовчі курси для офіцерів міжнародних штабів при Національній академії оборони України

18 - 19 вересня 2001 року - Візит до Києва Помічника Директора Управління співпраці та регіональної безпеки Міжнародного військового штабу НАТО

24 - 28 вересня 2001 року - Візит експертів НАТО для спільної роботи з вироблення цілей національної оборонної реформи

Вересень 2001 року - Трьохсторонні навчання "Козацький степ" за участю Великої Британії, Польщі та України у Великій Британії

Центр інформації та документації НАТО в Україні

Розташований в Інституті міжнародних відносин за адресою вул. Мельникова 36/1, майже у центрі української столиці, Центр інформації та документації НАТО (ЦІДН) слугує першорядним джерелом інформації про Північноатлантичний альянс. Ця установа надає інформацію, аналітичні матеріали, допомогу у проведенні досліджень, підтримку проектів, офіційні інтерв'ю, прес-брифінги, сприяє організації обмінів фахівцями та забезпечує доступ до документації НАТО, а також пропонує доступ до Інтернету для пошуку інформації з питань безпеки українським урядовцям, представникам ЗМІ, науковцям, студентам, лідерам неурядових організацій та громадськості. Залишаючись у самому центрі розвитку відносин України та НАТО, ЦІДН пропонує широкий вибір публікацій НАТО, які поширюються по всіх регіонах України поштою або у електронному вигляді. Якщо Ви зацікавлені у отриманні найновішої інформації про НАТО, звертайтеся, будь ласка, до ЦІДН:

- Для автоматичного внесення до списку розсилки документів ЦІДН надішліть між 9:00 та 18:00 за київським часом повідомлення за адресою: listserv@nato.ukrack.net зі словами SUBSCRIBE DISTRIBUTION у тексті повідомлення.

- Підписатися на отримання інформації можна також, надіславши повідомлення за адресою: nidcdoc@ukrack.net, зазначивши свою електронну адресу, ім'я та назву організації.

- Веб-сторінка НАТО: <http://www.nato.int>

- Україномовний модуль веб-сторінки НАТО: <http://www.nato.int/docu/other/ukr/ukraine.htm>

Телефон Центру інформації та документації НАТО в Україні за: 380-44-246-8616/17

Тексти офіційних заяв та комюніке НАТО с англійською, французькою, німецькою та українською мовами на веб-сторінці:

<http://www.nato.int>

Видається відділом інформації та преси НАТО.

Штаб-квартира НАТО: В-1110, Брюссель.

Редактор-упорядник Петр Лунак

Факс 10-32-2-707-4579

За інформацією стосовно Новин НАТО та інших друкованих матеріалів, а також для самостійного пошуку в Інтернеті додаткової інформації з питань безпеки звертайтеся до

Центру інформації та документації НАТО:
Україна, 04119, Київ-119, вул. Мельникова, 36/1
Тел.: 380 (44) 246-86-16, 380 (44) 246-87-17,
факс 380 (44) 246-8622

"Новини НАТО" не є офіційно узгодженим документом НАТО, і тому вони не обов'язково репрезентують офіційні думки чи позиції урядів окремих країн-членів з усіх питань, що обговорюються у цьому виданні.